

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. marts 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1181
Dok.: FRM41113

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 545 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. januar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Julie Skovsby (S).

Lars Barfoed

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 545 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Hvad er ministerens holdning til tricktyverier som beskrevet i artiklen "Falsk sosu snøre svage ældre" fra Fyens Stiftstidende den 21. januar 2010, og hvad er praksis for straffastsættelse for tyveri af denne type, og mener ministeren ikke, at det er en skærpende omstændighed at tyvene misbruger de ældres tillid?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Såkaldt tricktyveri straffes efter bestemmelsen om tyveri i straffelovens § 276. Det fremgår af straffelovens § 285, at tyveri efter straffelovens § 276 som udgangspunkt straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

De almindelige regler om straffens fastsættelse fremgår af straffelovens §§ 80-83. Det følger af straffelovens § 80, stk. 1, at der ved straffens fastsættelse skal lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Herudover er der i straffelovens §§ 81 og 82 opregnet en række hensyn, som i almindelighed skal indgå som henholdsvis skærpende og formildende omstændigheder ved straffens fastsættelse.

Det fremgår bl.a. af straffelovens § 81, nr. 10, at det ved straffens fastsættelse i almindelig skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse stilling.

Bestemmelsen i straffelovens § 81, nr. 10, blev indsat ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse mv. Af de specielle bemærkninger til bestemmelsen i lovforslaget fremgår bl.a. følgende:

”Efter § 81, nr. 9 [nu nr. 10], skal det i almindelighed tillægges skærpende betydning, når gerningsmanden har udnyttet forurettedes værgeløse stilling. Denne bestemmelse sigter navnlig til kriminalitet, som begås over for udsatte persongrupper, f.eks. børn, handicappede og ældre personer. Som eksempel kan nævnes vold mod et spædbarn, salg af narkotika til små børn og tricktyveri, tasketyveri og lignende over for ældre eller svagtseende personer.” [min fremhævning]

Det skal således i almindelighed indgå som skærpende omstændighed i forbindelse med straffastsættelsen, når der er tale om tricktyveri begået mod en ældre person.

Med henblik på at belyse straffniveauet i sager om tricktyveri har jeg forespurgt tre politikredse om deres erfaringer på området. Jeg har i den anledning modtaget kopi af flere domme.

Som eksempel fra retspraksis kan jeg således nævne Retten i Svendborgs dom af 25. januar 2010. Her blev tre udenlandske statsborgere dømt for to forsøg på og til dels medvirken til tricktyveri efter straffelovens § 276, jf. § 21, jf. § 23. Begge forsøg var begået overfor ældre og svagelige personer i deres egen bolig. I det ene forhold var der tale om, at en af de tiltalte (T1) foregav at være fra hjemmeplejen, mens en af de andre tiltalte tilsneg sig adgang til forurettedes soveværelse for at stjæle, hvilket imidlertid mislykkedes. T1 greb endvidere hårdt fat om forurettedes underarm, da forurettede løftede telefonen for at ringe efter politiet. T1 blev derfor tillige dømt for forsøg på røveri efter straffelovens § 288, stk. 1, nr. 2, jf. § 21. I det andet forhold forsøgte de tiltalte at aflede forurettede ved at holde et tørklæde op foran hende og udbyde det til salg, samtidig med at de søgte efter genstande at stjæle, hvilket imidlertid mislykkedes. Straffen for T1 blev udmålt til fængsel i 1 år. Straffen for de øvrige to tiltalte blev udmålt til fængsel i henholdsvis 5 (havde haft en mindre aktiv rolle end de øvrige) og 6 måneder. Alle tre tiltalte blev udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

I en anden sag, Københavns Byrets dom af 20. maj 2009, blev tiltalte dømt for tricktyveri efter straffelovens § 276, jf. § 285, ved at have udgivet sig for at være en fra boligforeningen og dermed skaffet sig adgang til forurettedes lejlighed, hvor tiltalte stjal 1.050 kr., dankort samt smykker til en værdi af ca. 68.000 kr. Tiltalte blev endvidere dømt for besiddelse af en CS gas spraydåse (tåregas) og et forhold af butikstyveri til en værdi af ca. 380 kr. Retten udmålte straffen som en fællesstraf til fængsel i 8 måneder, der også omfattede den betingede del på 5 måneder af en tidligere delvist betinget dom. Retten lagde ved strafudmålingen i skærpende retning vægt på karakteren af den begåede kriminalitet, herunder at der var tale om et tricktyveri begået mod en forsvarsløs kvinde på 91 år i dennes eget hjem og på, at tiltalte tidligere flere gange var straffet for berigelseskriminalitet og nu på ny i prøvetiden med hensyn til en delvist betinget dom.

Endelig kan jeg nævne Københavns Byrets dom af 25. september 2009, hvor to tiltalte blev dømt for tricktyveri efter straffelovens § 276, jf. § 285, stk. 1, ved *på gaden* at have stjålet en pung indeholdende ca. 1.000 kr. fra forurettede, der var 80 år, idet de tiltalte foldede et bykort ud foran forurette-

de, således at hendes håndtaske og indkøbsnet var skjult under kortet, og spurgte om vej til Tivoli, alt imens de stjal hendes pung. T1 blev tillige dømt for at have indrejst i Danmark i strid med indrejseforbud. Retten udmålte straffen for T1 til fængsel i 40 dage og for T2 til fængsel i 30 dage. De tiltalte blev endvidere udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år. Retten lagde ved strafudmålingen vægt på karakteren af tyveriforholdet og på, at det var begået i forening samt, at T1 tidligere var straffet for berigelseskriminalitet.

Som det fremgår af de ovenfor gengivne domme, sker strafudmålingen i sager om tricktyveri over for ældre – som i andre straffesager – efter en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder. Værdien af det stjålne vil således indgå ved straffastsættelsen, ligesom det vil indgå i skærpende retning, hvis tiltalte er tidligere straffet for ligeartet kriminalitet, eller tyveriet er begået af flere i forening. Det er derfor vanskeligt at sige noget generelt om strafniveauet i sager om tricktyveri begået over for ældre.

Det er dog umiddelbart min opfattelse, at strafniveauet for tricktyveri synes at ligge noget over strafniveauet for andre former for tyveri, ligesom det – som den ovenfor gengivne retspraksis også illustrerer – indgår som en skærpende omstændighed ved straffastsættelsen, når der er tale om tricktyveri begået over for en ældre og/eller svagelig person, jf. her ved også straffelovens § 81, nr. 10.”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, som Rigsadvokaten har anført.